

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 92

Číslo: 27

1. července 2012

Cena: 8 Kč

MINULOU SOBOTU ZASEDALO CÍRKEVNÍ ZASTUPITELSTVO

Zasedání církevního zastupitelstva zahájil pobožností na text J 3,22-30 (písne č. 97, 53) bratr patriarcha Tomáš Butta. Vlastní jednání pak bylo zahájeno v počtu 28 přítomných členů církevního zastupitelstva s hlasovacím právem (z celkového počtu 50 zastupitelů) volbou zapisovatelů (Mgr. Jana Krajčířiková a Mgr. Ladislava Svobodová), ověřovatelů zápisu (ing. Milan Liška, Mgr. Oldřich Bezděčík, RNDr. Ivana Macháčková, PhDr. Bohdan Kaňák, Mgr. Eva Mikulecká, ing. Jiří Balajka, DrSc.), sčítatelů hlasů a volební komise (ing. Ladislav Vaněk, bratr Vojtěch Velišek, sestra Jana Rapantová), návrhové a mandátové komise (ing. Milan Liška, JUDr. Jan Slunečko, Mgr. Eva Červená, ses. Jana Skořepová, DiS.), pracovního (ThDr. Tomáš Butta, Th.D., biskup ThDr. Jan Hradil, RNDr. Ivana Macháčková, ing. Jiří Balajka, DrSc., ing. Milan Liška, Mgr. Alena Naimanová, PhDr. Mgr. Bohdan Kaňák, biskup ThDr. David Tonzar, ses. Zdena Šlězová, ing. Miroslava Niemece Studenovská, br. Miloslav Sapík) a stálého předsednictva CZ (ThDr. Tomáš Butta, Th.D., biskup ThDr. Jan Hradil, Th.D., místopředsedkyně ÚR ČR RNDr. Ivana Macháčková, Mgr. Radek Zapletal, ing. Ivan Šembera, Ph.D., Mgr. Iva Pospíšilová, ing. Milan Liška, Mgr. Alena Naimanová, ses. Zdena Šlězová, PhDr. Mgr. Bohdan Kaňák, br. Miloslav Sapík, Mgr. Richard Ferčík, ses. Radmila Horáková, biskup ThDr. David Tonzar, Th.D., ing. Miroslava Niemece Studenovská) a byl schválen jednací řád a program zasedání církevního zastupitelstva.

Po schválení zápisů a kontrole usnesení z předešlých zasedání církevního zastupitelstva přednesl svou zprávu bratr patriarcha. V ní mj. uvedl, že *Církev československá husitská od svého počátku hledá a utváří svoji osobitou identitu ve spektru domácího i evropského křesťanství a v novodobé společnosti, která tradičnímu křesťanství není nakloněna. V ekumenickém dialogu se ukazuje a potvrzuje dvojitě důležité těžiště charakteristické pro naši církev. Jednak je to historicky katolický modernismus, kdy naše církev není zařaditelná zcela mezi církve protestantské, ale má specifickou liturgickou zbožnost, kterou je třeba poznávat a rozvíjet. Druhým těžištěm je dědictví české reformace, které má být v naší církvi aktualizováno odborně i popularizačně.*

Dále uvedl, že v lednu a v červnu se konala v Praze konference o liturgii, protože podoba a úroveň bohoslužby sloužené o nedělích a svátcích je výrazem naší konkrétní víry a úcty k Bohu. Zvláštní kritéria jsou kladena na bohoslužbu ve sdělovacích prostředcích, kdy např. bohoslužby přenášené Českým rozhlasem sleduje 100 - 150 tisíc posluchačů. Je třeba výběru míst věnovat více pozornosti, protože jde o prezentaci naší církve v ekumeně i ve veřejnosti.

Podle interních statistik měla naše církev v roce 2011 66659 členů, při sčítání v roce 2010 se k naší církvi přihlásilo v České republice 39276 členů, ve Slovenské republice 1782 (tam proti výsledkům z minulého sčítání počet členů stoupl). Naše církev má 289 náboženských obcí v ČR. 186

Dokončení na str. 3

Ze zasedání církevního zastupitelstva

Hus jako pedagog a autor katechetických spisů

Osobnost českého náboženského reformátora Mistra Jana Husa zkoumal z pedagogického hlediska v 19. století Karel Novák. Existují ještě další starší studie Václava Novotného a Vlastimila Kybala. Z novějších autorů zmíníme Miroslava Cipra, který upozornil na pedagogický význam českých lidovýchovných spisů.

Hus chápal katechetické vyučování dospělých i dětí jako neodmyslitelnou součást kněžského poslání a služby.

V úvodu Výkladů píše: „Protož, že sem knězem v naději od boha poslaným, abych učil lid věřiti, přikázání božie plniti a bohu se právě modliti, chci ty tři věci sprostým lidíčkom vyložiti.“ Mistr Jan Hus je autorem řady výchovných a katechetických spisů. Mezi jeho české nábožensko-morální traktáty patří Zrcadlo hříšníka tzv. větší, Zrcadlo hříšníka tzv. menší, Dcerka, Provázek třípramenný a již zmíněný rozsáhlý nábožensko-morální traktát Výklad víry, Desatera a modlitby Páně. Sepsal pravděpodobně Katechismus – příručku pro vyučování mládeže a dospělých. Emanuel Havelka se snažil prokázat jeho autorství a Jiří Daňhelka považoval původní podobu katechismu za Husovo dílo, a byl proto zařazen do edice Opera omnia (4. sv.). Dále je to Jádro učení křesťanského, ke kterému byla připojována literární pomůcka Abeceda. K menším nábožensko-vzdělávacím traktátům patří spis O hříše a O víře. Hus skládal eticky zaměřené veršované skladby, jakými jsou Devět kusův zlatých a Mravní připovědi. Pastoračně výchovně zaměřené má česky psaný spis O manželství. Husovy katechetické spisy vznikaly v bezprostředním osobním styku s lidmi, zejména v době jeho mimopražského exilu v letech 1412-1414. Tehdy si uvědomoval význam těchto spisů pro vzdělávání ve víře a pro výchovu ke křesťanskému životu českého lidu. Vznik českých katechismových spisů byl spontánní a souvisel s Husovým nerespektováním zákazu jeho kazatelské činnosti.

Husova výchovná činnost byla rozsáhlá. Zahnovala všechny věkové skupiny a sociální vrstvy. Je zaměřena na

kněze i laiky, studenty i učitele, muže i ženy, dospělé i děti. Ačkoliv svými pedagogickými snahami podporoval především vzdělání a kulturu svého vlastního národa, nebylo jeho působení jako křesťanského vychovatele národnostně omezeno. V kostnickém vězení napsal drobné latinské spisy. Byly věnovány německým strážcům, kteří mu ulehčovali pobyt ve vězení. Jsou to spisy O poznání a milování Boha, O přikázáních Páně a modlitbě Páně, O pokání, O třech nepřítelích člověka, O smrtelném hříchu, O manželství, O svátosti těla a krve Páně. Tyto spisy vznikaly bez příruček a jsou dokladem Husových katechetických schopností.

Náboženskou výchovu a vzdělávání v kostelích, školách a rodinách můžeme sledovat po celou dobu středověku. V kontextu středověkého církevního vyučování, propojeného s bohoslužbou a svátostnou praxí a vycházejícího z tradiční věroučné a etické látky, je třeba nahlížet i na Mistra Jana Husa. Současně byl u Husa a jeho následovníků mnohem výraznější a prohloubený zájem o katechezi, motivovaný snahou o nábožensko-etickou nápravu středověké církve a společnosti. Vedle kázání byly právě křesťanská výchova a vzdělávání jedním z hlavních nástrojů náboženské reformace v Čechách. Mistr Jan Hus položil významným způsobem základy katechismové tvorby a pedagogického úsilí celé české reformace. Na něho navázali utrakvisté rozvíjející soustavu partikulárních škol a Jednota bratrská vyznačující se systematickou a trvalou sborovou výchovou.

Tomáš Butta

Pozvání do Betlémské kaple

Tradiční bohoslužby k uctění památky Mistra Jana Husa se konají 6. července v 15 h v Betlémské kapli v Praze. Liturgii slouží bratr patriarcha Tomáš Butta a bratr královéhradecký biskup Štěpán Klásek, kázáním poslouží bratr plzeňský biskup Filip Štojdil.

ROZMĚR VÍRY A VOJENSKÁ OPERACE ANTHROPOID 2

Pokračování z minulého čísla
Muži žili v hrobce a částečně na kůru, kde se střídali, protože v hrobce nebylo trvale k vydržení. Jejich stravování vzal si na starost Hajský. Posílal do naší kanceláře ženy, které nosily potraviny a jiné potřeby. Muži spali na starých matracích, velmi opotřebovaných, které byly v kostele už předtím. Ženy, které nosily zásoby, se jmenovaly jedna Moravcová a jedna Pátková (pozn. autora: správně má být Fačková). Hlavně Moravcová přinášela konzervy, lín, zrnkovou kávu a čaj. Jak vidno, speciální roli sehráli při podpoře parašutistů ženy. Tato skutečnost neunikla pozornosti šéfa řídicí úřadovny gestapa v Praze Hanse Ulricha Geschkeho, který svůj podiv okomentoval následovně: Nápadné je, že do věci (pozn. autora: vojenské operace namířené proti Heydrichovi) bylo zčásti i úplně zasvěceno velké množství žen a trvale agenty [sic] podporovaly. Tak mimo jiné ženské příslušnice v rodinách Fačkových a Moravcových se nepřetržitě staraly o zásobování potravinami v kostele Karla Boromejského.

DRUHÝ OKRUH PODPOROVATELŮ A „ZAPOMENUTÝ“ KOSTELNÍK JEŘÁBEK

Pro Petřkovu osobnost je charakteristické, že v jeho výpovědi při mimořádném veřejném přelíčení stanného soudu neoznámilo ani slovo o druhé skupině podporovatelů, kteří se rekrutovali především z členů pražské pravoslavné církevní obce a z okruhu je-

ho blízkých známých. Vzhledem k tomu, že většina těchto lidí byla v kontaktu přímo s kaplanem Petřkem, neměl o nich nikdo jiný tušení ani po obšírné výpovědi Karla Čurdy, kterou učinil 16. června 1942 na vedoucí služebně pražského gestapa. Jejich životy tak závisely na Petřkově nezlomnosti během vyšetřování.

Výjimečné postavení mezi okruhem těchto osob měl předseda sboru starších v chrámu sv. Cyrila a Metoděje Jan Sonnevend. Ten nejen osobně zprostředkoval úkryt vojáků v kryptě a patřil k těm, kteří pro ně hledali nové, bezpečnější útočiště, ale současně se podílel na jejich zásobování. Máme dochováno rovněž svědectví, podle kterého se měl od 2. června 1942 do podpory parašutistů zapojit sám biskup Gorazd. *Vladyka mne žádá, abych na jeho plzeňskou adresu zasílal potraviny, a dává k tomu cíli určitý obnos. Ujímám se tohoto úkolu se sestrou Pravomilou Studenou z Brna, která žila v Řimicích. Jejím přispěvkem byl vybudován náš chrám v Brně. Divili jsme se, že skromný vladyka potřebuje potraviny, a netušili jsme, že je to pro hrdiny skrývajících se v kryptě pražské katedrály.* My však víme, že biskup Gorazd byl o ukrytých vojácích informován až těsně před svým odjezdem do Berlína 11. června 1942, kam byl pozván metropolitou Serafimem k účasti na biskupském svěcení otce Filipa. Je však možné, že jej Vladimír Petřek požádal o pomoc bez udání konkrétních důvodů a okolností již před tímto datem,

jako to učinil i v jiných případech. Z pražské pravoslavné církevní obce to však byl zejména libeňský hostinský František Jarolímek, který pro „naše hochy“ – nevěděl, komu jsou potraviny určeny – získával od řezníka Bohumila Vosmíka maso a od pekaře Josefa Kynclů pečivo. Potraviny pak prostřednictvím Miloslava Nečásky putovaly přímo do chrámu sv. Cyrila a Metoděje. Díky Petřkově a možná i Sonnevendově nezlomnosti se většina těchto spolupracovníků dočkala kýžené svobody. Shodou nešťastných náhod byla však zatčena šestičlenná rodina Bohumila Vosmíka (celá rodina patřila k naší církvi) a jeho příručí Václav Mihula (rovněž náš věřící). Během zatýkání se Vosmíkův syn Oldřich, který bojoval v mezinárodních brigádách ve Španělsku a společně s otcem ukrýval zbraně, nehodlal vzdát a postavil se gestapu na odpor, přičemž těžce zranil jednoho ze zatýkájících. Byl popraven společně s manželkou, sestrou, bratrem, oběma rodiči a řeznickým příručím Mihulou 24. června 1942. Z celé rodiny se zachránil jen malý synek, který si v době zatýkání hrál na ulici. Když byla v roce 1947 za účasti ministra Václava Majera i duchovních naší církve odhalována péči podpůrného Spolku řezníků a uzenářů pro Karlín, Libeň a okolí na počest všech sedmi popravených pamětní deska, byl na ni symbolicky zavěšen tmový věnec na znamení jejich prožitého utrpení.

Martin Jindra
Pokračování příště

Zdeňku Svobodovi k narozeninám

V den svátku slovanských věrozvěstů Cyrila a Metoděje 5. července slaví své požehnané 85. narozeniny bratr farář Zdeněk Svoboda. Své církvi sloužil od roku 1951 v náboženských obcích tří diecézí, nejdříve v letech 1967-1976 v Nové Pace a v letech 1976-1990 v Kyjově, odkud se po ukončení služby odstěhoval do Zlína.

Jak ovšem většina čtenářů Českého zápasu dobře ví, mluvit u bratra faráře Svobody o „ukončení služby“ není právě přesné. Lidem v církvi i mimo ni totiž stále slouží nejen jako kněz, ale také jako pronikavý spisovatel, básník, překladatel (za vydatné pomoci své zvěčnělé manželky Jarmily), editor, esejista, textař písní a v neposlední řadě jako moudrý rádce a neobyčejný příklad křesťanské skromnosti a pokory. Jeho celoživotnímu dílu věnuje brněnská diecéze sborník, který vychází v těchto dnech.

Do těch příštích přejeme bratru faráři hojnost Boží posily slovy, která sám vetknul k písni 294 našeho zpěvníku: *Pane, dej, ať nás nic už nerozdvojí. Nejsme sami sví, ale jenom tvoji. Přijď a z rukou svých, které dobře chrání, dávej požehnání pro smutek i smích.*

(kow)

MINULOU SOBOTU ZASEDALO CÍRKEVNÍ...

Dokončení ze str. 1
náboženských obcí má vlastního faráře, 103 obcí je administrovaných. K 1. lednu působilo v církvi celkem 249 duchovních, z toho 213 s kněžským a 36 s jáhenským svěcením, 108 kazatelů a 58 pastoračních asistentů. Celkem v naší církvi slouží 415 osob v České republice a 5 ve Slovenské republice. Příjmy na církevních příspěvcích činily přes 7 milionů, nejvíce se vybralo v královéhradecké diecézi (přes dva miliony). Příjmy na sbírkách a darech činily 7,8 milionu, nejvíce se vybralo v pražské diecézi (2,8 milionu). Ústřední rada zřídila komisi pro vyhodnocení dopadů případného přijetí návrhu o majetkovém vyrovnání státu s církvemi. Předsedou je pražský biskup David Tonzar. Ukazuje se, že v současné době je hospodaření naší církve soběstačné zhruba ze 40 %.

Dále bratr patriarcha zmínil stav příprav na Husovské výročí v roce 2015. V závěru zprávy poděkoval všem, kdo nesou službu v náboženských obcích, v diecézích, na ústředí, v diakonických zařízeních i specifických službách a na závěr uvedl: *V našem pohledu do budoucího času ať nás provází prosba z naší liturgie: „Rozjasni svou tvář nad námi“, vycházející z žalmu 67,2 i z kněžského áronského požehnání v Nu 6,24-26.*

Zprávu o stavu církve ve Slovenské republice přednesl slovenský biskup Jan Hradil. Uvedl, že bychom se měli podívat na vývoj počtu příslušníků církve. Je to tragické a bylo by ještě horší, kdybychom udělali průzkum a

zapsali, kolik lidí bylo jednu neděli skutečně na bohoslužbách. O to bychom se měli opřít a něco s tím udělat. Nemůže nám to být lhostejné. Je-li málo lidí, neznamená to zrušit náboženskou obec. Biskupský sbor musí mít metodiku, jak postupovat. Pro informaci - na Slovenku počet členů církve roste - jsou tam kněží, kteří přišli z jiné pracovní struktury než z naší - 3 katolíci, 2 evangeličtí a 2, kteří byli již odepáni - farář Bobrovský (biblické hodiny) farář Čmerda (slouží každou druhou neděli).

Ke zprávě o průběhu obnovy památníku MJH v Husinci se rozpoutala velká diskuse, protože ministerstvo kultury náš projekt nevybralo a dotace nebyla přidělena. Královéhradecká diecéze a slovenská diecéze se shodly na tom, že bychom měli od velkého projektu ustoupit i v případě, že bychom sehnali jinou dotaci. Církevní zastupitelstvo nakonec odhlasovalo dvě usnesení: 1. „ČČSH se v případě definitivního nepřidělení dotace z fondu IOP MK rozhodla upustit od projektu CMJH za 114 milionů Kč a bude v projektu rekonstrukce Památníku MJH pokračovat ve variantě levnější z prostředků získaných z grantů, dotací, darů a prostředků vlastních.“ 2. „ČZ ukládá ústřední radě připravit ve spolupráci s tajemníkem ÚR pro grantovou politiku alternativní návrhy dalšího postupu obnovy Památníku MJH a svolat do 10. října stálé předsednictvo církevního zastupitelstva.“ Další diskuse se rozvinula kolem Českého zápasu a jeho koncepce. Cír-

kevní zastupitelstvo usneslo: „ČZ rozhodlo vytvořit komisi pro koncepci Českého zápasu pod vedením br. prof. Kučery. Každá diecéze navrhne do této komise svého zástupce (0-2).“ Církevní zastupitelstvo vzalo na vědomí zprávy odborů úřadu ústřední rady, právní rady, církevního kárného výboru a zprávy diecézí. Dále schválilo zřízení střediska Diakonie a misie ČČSH s názvem Centrum volného času Jordán - středisko Diakonie a misie Církve československé husitské, se sídlem Joštova 7, 602 00 Brno.

Církevní zastupitelstvo schválilo i návrh, že napříště pro něj budou materiály rozesílány e-mailovou poštou. Spirituálem Husitské teologické fakulty UK církevní zastupitelstvo jmenovalo Mgr. Sylvii Stretti. Do církevní zkušební komise byl doplněn plzeňský biskup Mgr. Filip Štojdl. Do správní rady HITS byl za zesnulého prof. Milana Salajku doplněn prof. Zdeněk Sázava.

Kolem zprávy církevního revizního finančního výboru se rozvinula delší diskuse, jejímž výsledkem bylo, že zpráva nebyla vzata ani na vědomí a bylo přijato usnesení: „ČZ žádá CRFV, aby předkládal pouze závěry výsledků kontrol v jednotlivých náboženských obcích.“

V závěru museli odejít členové zastupitelstva ze vzdálenějších diecézí a počet členů se snížil tak, že zastupitelstvo nebylo usnášeníschopné. Bratr patriarcha proto jednání ukončil písní č. 160.

(red)

Marie Kodlová oslavila 100. narozeniny

100. narozeniny oslavila 10. června sestra Marie Kodlová, dlouholetá a věrná členka naší církve. Věrně a s láskou sloužila v radě starších v Praze 8 – Libni a později v náboženské obci v Praze 7 – Holešovicích. Své požehnané narozeniny oslavila v dobré náladě a se zpěvem v krásném prostředí Domova seniorů ve Zdicích spolu s rodinou a přáteli z penzionu, Sokola Libeň a z náboženských obcí v Libni a Holešovicích.

Úctyhodné životní jubileum přijely za sestrou Marií Kodlovou do Domova seniorů ve Zdicích oslavit sestry z libeňské a holešovické náboženské obce společně s dcerou a zetěm oslavenkyně v pátek 15. června. Předaly květiny, bonboniéru a především společně poseděly na rozkvetlé zahradě domova, odkud přinášíme ilustrační fotografii. Sestra jáhenka Eva Ševčíková posloužila jubilate večeri Páně. Návštěva odjížděla s dobrým pocitem a s klidem v duši, že sestra Maruška dobře vypadá a je spokojena.

Ze srdce jí přejeme ještě spoustu šťastných dní v kruhu svých blízkých, zdraví a klid a aby ji náš Pán i nadále opatroval a chránil. Máme ji moc rádi.

Sestry a bratři z Libně a Holešovic

Na foto zleva: Ses. E. Ševčíková, M. Kodlová a D. Kašová - předsdkyně RST

